

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **112034** (13) **U**
(51) МПК (2016.01)

A61B 5/00

G01N 33/02 (2006.01)

G01N 33/18 (2006.01)

G01N 33/24 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2016 07185</p> <p>(22) Дата подання заявки: 02.07.2016</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.11.2016</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.11.2016, Бюл.№ 22</p>	<p>(72) Винахідник(и): Фера Олександр Васильович (UA), Костенко Євген Якович (UA), Костенко Світлана Борисівна (UA), Криванич Володимир Миколайович (UA), Фера Марія Олександрівна (UA), Кухарчук Людмила Валеріївна (UA)</p> <p>(73) Власник(и): ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ", вул. Підгірна, 46, м. Ужгород, 88000 (UA)</p>
--	--

(54) СПОСІБ ГІГІЄНИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА АНАЛІЗУ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В ЕНДЕМІЧНОМУ РЕГІОНІ

(57) Реферат:

Спосіб гігієнічної діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні включає обстеження і лікування стоматологічних захворювань населення конкретного регіону. Проводять гігієнічну оцінку стоматологічної захворюваності корінного населення, еколого-гігієнічну оцінку ґрунту, гігієнічну оцінку якості та умов харчування й водопостачання, оцінку умов та факторів середовища, що впливають на стоматологічне здоров'я населення, вивчають медико-соціальне забезпечення стану соціального здоров'я.

UA 112034 U

Корисна модель належить до медицини, до гігієни, екології та стоматології, а саме до способів проведення діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні, і може бути ефективно використана при проведенні масових регіональних стоматологічних заходів.

5 Відомий спосіб комплексних досліджень по створенню системи моніторингу навколишнього середовища і здоров'я населення в територіально-виробничих програмах "Здоров'я" [1].

Найбільш близьким по технічній суті і результату, що досягається, і вибраним як прототип є спосіб діагностики, аналізу, планування і прогнозування профілактики, диспансеризації і лікування стоматологічних захворювань у регіоні, який включає обстеження населення конкретного регіону з веденням індивідуальних електронних комп'ютерних карт огляду

10 порожнини рота пацієнтів, створення структурованої бази даних і автоматизацію реєстрації [2].
Недоліком прототипу є неможливість використання його для усунення санітарно-гігієнічних джерел виникнення стоматологічної захворюваності, контролю за медико-соціальним забезпеченням населення та визначенням зв'язків між опосередкованим станом навколишнього

15 середовища та виникненням стоматологічної захворюваності в ендемічному регіоні.
Задачею корисної моделі є розробка нового способу гігієнічної діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні, що дозволяє вирішувати проблеми галузі на регіональному рівні з досягненням результату розширення бази отриманих

20 достовірних даних показників стоматологічного здоров'я для прийняття обґрунтованих рішень задля зниження рівня стоматологічної захворюваності та оптимізації стоматологічного здоров'я населення ендемічного регіону.
Поставлена задача досягається тим, що запропоновано спосіб гігієнічної діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні, який включає обстеження і лікування стоматологічних захворювань населення конкретного регіону, згідно з

25 корисною моделлю, проводять гігієнічну оцінку стоматологічної захворюваності корінного населення, еколого-гігієнічну оцінку ґрунту, гігієнічну оцінку якості та умов харчування й водопостачання, оцінку умов та факторів середовища, що впливають на стоматологічне здоров'я населення, вивчають медико-соціальне забезпечення стану соціального здоров'я.
Таким чином, тільки використання всіх перерахованих вище суттєвих ознак корисної моделі,

30 що заявляється, дозволяє в повному обсязі виконати задачу, поставлену в дійсному способі з досягненням результату розширення бази отриманих достовірних даних показників стоматологічного здоров'я для прийняття обґрунтованих рішень задля зниження рівня стоматологічної захворюваності населення ендемічного регіону.
Також необхідно відзначити те, що аналіз епідеміологічної ситуації в регіоні при проведенні

35 оцінки стану стоматологічного здоров'я підвищує вірогідність і правильність прогнозування тенденцій розвитку стоматологічної ситуації, тому що враховується не тільки рівень стоматологічної захворюваності корінного населення, але й екзогенні, у тому числі екологічні фактори, що впливають на її розвиток.
На підставі вищевикладеного, можна зробити висновок, що задача, поставлена в дійсній

40 корисній моделі - розробка нового способу гігієнічної діагностики та аналізу в стоматології дозволяє вирішувати проблеми галузі на регіональному рівні, яка виконується при досягненні результату розширення бази отриманих достовірних даних показників стоматологічного здоров'я для прийняття обґрунтованих рішень задля зниження рівня стоматологічної захворюваності населення ендемічного регіону.

45 На кресленні представлена схема здійснення запропонованого способу гігієнічної діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні.

Спосіб здійснюється таким чином.

З метою гігієнічної оцінки стоматологічної захворюваності населення для впровадження програм діагностики та аналізу основних стоматологічних захворювань у регіоні проводиться

50 комплекс заходів, що включає в обов'язковому порядку масове обстеження населення ендемічного регіону з формуванням і наступним відображенням отриманих даних в джерелах медичної документації для диспансерного обліку, паспортизацію джерел водопостачання та розробку індивідуально-сімейного комплексу первинної та вторинної профілактики стоматологічних захворювань.
Для прийняття обґрунтованих рішень визначають місце, об'єм та утилізацію відходів, проводять еколого-гігієнічну оцінку місць захоронення та утилізації відходів, досліджують ґрунт на вміст хімічних, токсичних, радіоактивних речовин, визначають методи оцінки ґрунту і оцінки його ефективності.

Проводять паспортизацію джерел водопостачання, гігієнічну оцінку якості питного водопостачання, визначають об'єм та потреби у водопостачанні, аналізують епідеміологічну ситуацію, що дозволяє комплексно аналізувати отримані ознаки (рівні захворюваності).

Проводять оцінку стану стоматологічного здоров'я, оцінку середовища проживання, оцінку способу проживання у сім'ї та гігієнічну оцінку факторів ризику довкілля, що дозволяє оперативно визначати (в режимі реального часу) потребу у забезпеченні населення стоматологічною допомогою.

Виявляють особливості та фактори способу життя, визначають потреби та пріоритети у заходах оздоровчого характеру, розробляють індивідуально-сімейний комплекс первинної і вторинної профілактики стоматологічних захворювань, що дає змогу встановити причинно-наслідкові зв'язки.

Проводять аналіз стоматологічної захворюваності у корінного населення, розробляють документацію для диспансерного обліку стоматологічних хворих, здійснюють розробку заходів по оздоровленню органів ротової порожнини, розробляють та обґрунтовують комплекс профілактичних заходів, який забезпечує визначення даних, необхідних для проведення гігієнічної діагностики.

Для характеристики стану навколишнього середовища ендемічного регіону використовують дані екологічного моніторингу, які викопійовують з первинних документів обласної, міських та районних санепідемстанцій.

Приклад 1

Відомо, що "факторами ризику" найпоширенішого захворювання па землі карієсу зубів є різні екзогенні й ендогенні фактори, наприклад наявність місць утилізації відходів поблизу джерел водопостачання, катіонний та аніонний склад питної води, в тому числі характер споживання питної води з низьким вмістом у ній фтору та йоду. Спосіб за допомогою ведення паспортизації джерел водопостачання дозволяє встановити силу та зв'язок між стоматологічною патологією і перерахованими факторами ризику.

Спосіб, що заявляється, містить у собі методику еколого-гігієнічної оцінки та аналізу факторів впливу зовнішнього середовища на формування найважливіших стоматологічних захворювань, що дає можливість своєчасного їх виявлення і визначення ролі екзогенних і ендогенних факторів у розвиток стоматологічної патології з метою попередження розвитку і поширення патології зубощелепної системи шляхом створення програми спрямованої профілактики стоматологічних захворювань.

Приклад 2

У результаті проведених з використанням способу досліджень стану середовища проживання, способу проживання у сім'ї, соціально-гігієнічного анкетування корінного населення, визначають необхідність розробки індивідуально-сімейного комплексу первинної та вторинної профілактики стоматологічних захворювань.

Спосіб, що заявляється, дозволяє проводити ранню гігієнічну діагностику стоматологічних захворювань на донозологічному рівні в об'ємах розробленого комплексу.

Корисна модель може бути використана в системі охорони здоров'я, амбулаторно-поліклінічній та стаціонарній допомозі, комплексі санітарно-профілактичних та санітарно-оздоровчих заходів.

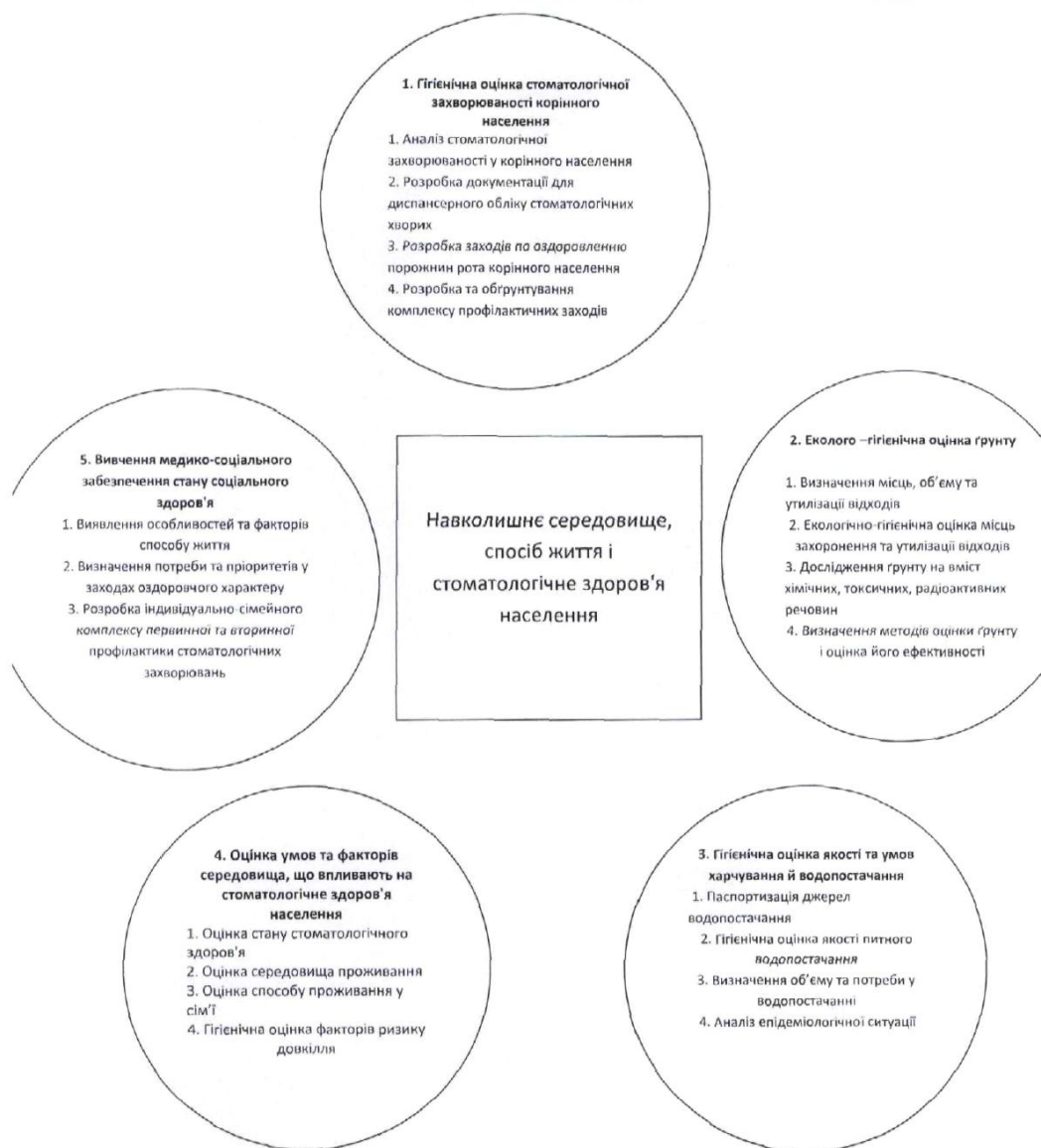
Джерела інформації:

1. Фера А.В., Лучкевич В.С., Захарченко М.П. Окружающая среда и здоровье населения. - Ужгород: Закарпаття, 2002. - 288 с. -Аналог.

2. Спосіб діагностики, аналізу, планування і прогнозування профілактики, диспансеризації і лікування стоматологічних захворювань у регіоні: пат.: 65237 UA: МПК А61В 5/00, А61С 7/00 / Михайлова Т. В. -№ а2003065806.- заяв. 24.06.2003; опуб. 15.03.2004., Бюл. № 3. Прототип.

50 ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб гігієнічної діагностики та аналізу стоматологічної захворюваності населення в ендемічному регіоні, який включає обстеження і лікування стоматологічних захворювань населення конкретного регіону, який **відрізняється** тим, що проводять гігієнічну оцінку стоматологічної захворюваності корінного населення, еколого-гігієнічну оцінку ґрунту, гігієнічну оцінку якості та умов харчування й водопостачання, оцінку умов та факторів середовища, що впливають на стоматологічне здоров'я населення, вивчають медико-соціальне забезпечення стану соціального здоров'я.

Комп'ютерна верстка Л. Литвиненко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601